

Ручко Олександр

студент групи ОПЗм-51

Тернопільський національний економічний університет

ВИДИ СТРАТЕГІЙ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Для побудови ефективної системи обліково-аналітичного забезпечення стратегічного менеджменту на сільськогосподарських підприємствах є необхідною систематизація існуючих підходів до класифікації стратегій, однак на сьогодні серед вчених відсутній єдиний підхід до класифікації сільськогосподарських стратегій.

М. М. Абдалазіз на основі використання теорії стратегічного менеджменту виділяє такі основні типи конкурентних стратегій: лідерства в зниженні витрат; широкої диференціації продукту чи послуги; оптимальних витрат; сфокусованої на низьких витратах; сфокусованої стратегії диференціації [1, с. 197].

В. М. Колесник та С. М. Божко виокремили такі бізнес-стратегії функціонування сільськогосподарських підприємств: стратегію подальшого розвитку, стабілізації та скорочення. Як напрям подальших досліджень науковці визначили розробку функціональних стратегій сільськогосподарських підприємств відповідно до запропонованої ними класифікації бізнес-стратегій [4].

Р. Ф. Бруханський з метою обґрунтування теоретико-методологічних основ обліково-аналітичного забезпечення стратегічного менеджменту запропонував використовувати класифікацію стратегій підприємств залежно від рівнів підприємства (за ієрархічними рівнями та ступенем декомпозиції), яка передбачає розгляд стратегії як способу встановлення цілей на корпоративному рівні, бізнес-рівні та функціональному рівні [2, с. 54].

На сьогодні існує значна кількість вчених, які досліджують різнорівневі стратегії сільськогосподарських підприємств (бізнес-стратегії, функціональні стратегії), без визначення їх місця в загальній класифікації стратегій підприємства. Окремі погляди таких авторів представлено в табл. 1.

Водночас змістовно обґрунтовані в табл. 1 підходи дослідників не дозволяють говорити про існування єдиної позиції вчених навіть щодо розуміння сутності конкретного виду функціональних стратегій. Таким чином, на сьогодні в Україні можна констатувати наявність проблеми розуміння сутності типів та видів стратегій сільськогосподарських підприємств та їх класифікації.

Таблиця 1

Підходи науковців до розуміння сутності окремих видів стратегій сільськогосподарських підприємств [2, с. 54]

Автор	Вид стратегії	Характеристика
Т. Гнат'єва	Фінансова стратегія аграрного підприємства	Орієнтована на перспективу система дій персоналу з ефективного залучення, використання й перерозподілу фінансових ресурсів, спрямована на досягнення фінансових цілей, що забезпечують економічний і соціальний розвиток сільськогосподарського підприємства.
Я. Ларіна	Маркетингова стратегія підприємства аграрного сектору	Узагальнена модель маркетингових планів, дій на визначений (найчастіше тривалий) період із метою реалізації місії на досягнення цілей підприємства, створення конкурентних переваг на агропродовольчих ринках шляхом застосування комплексу маркетингових, організаційно-технічних і фінансових заходів щодо розширення виробництва і збуту агропродовольчої продукції, підвищення її конкурентоспроможності, зростання ринкової частки та позитивного впливу на споживача у контексті маркетингу відносин.
О. Томілін	Стратегія диверсифікації аграрних підприємств	Дієва стратегічна орієнтація агросервісних підприємств на різних стадіях їх життєвого циклу, яка орієнтована насамперед на забезпечення ринкової стійкості підприємств, реалізується на основі організаційно-економічного механізму, що передбачає ідентифікацію стратегічної позиції підприємства, стратегічних альтернатив його диверсифікації, а також обґрунтування комплексу ефективних засобів імплементації стратегії розширення.
Р. Мала, В. Миронова, Н. Єремєєва	Стратегія інноваційного розвитку агропідприємств	Є комплексом заходів, пов'язаних із випуском нового виду продукції, впровадженням і використанням нових технологій, розвитком збуту, організацією виробництва.

Серед вчених існують відмінні підходи до виділення типів, видів та рівнів стратегій сільськогосподарських підприємств. Наявність такої ситуації на думку Р. Ф. Бруханського унеможливує порівняння пропозицій авторів щодо удосконалення обліково-аналітичного забезпечення підприємств, оскільки відсутні теоретичні базиси для такого порівняння, що є однією із основних теоретико-методологічних перепон для побудови стратегічно орієнтованої системи обліку на сільськогосподарських підприємствах.

Література:

1. Абдалазиз М. М. Стратегии сельскохозяйственных предприятий для условий экономических кризисов / Абдалазиз М. М. // Вісник ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. – 2013. – № 4. – С. 192–199.
2. Бруханський Р. Ф. Облік і аналіз у системі стратегічного менеджменту аграрного підприємництва : монографія / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 384 с.
3. Бруханський Р. Ф. Аналіз вимог системи стратегічного менеджменту до побудови стратегічно орієнтованої системи бухгалтерського обліку / Р. Ф. Бруханський // Вісник Житомирського державного технологічного університету. – 2014. – № 1 (67). – С. 163-169.
4. Колесник В. М. Розробка стратегій розвитку аграрних підприємств [Електронний ресурс] / В. М. Колесник // Ефективна економіка. – 2009. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=19>.

Кононюк Тетяна

студентка групи ОПЗм-51

Тернопільський національний економічний університет

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ГРУП СТРАТЕГІЙ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ДЛЯ ЦІЛЕЙ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЯК ІНФОРМАЦІЙНОЇ ОСНОВИ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Однією з основних вимог побудови системи бухгалтерського обліку як інформаційної основи системи стратегічного менеджменту підприємства, є необхідність врахування основних типів стратегій та видів, що виділяються до кожного з їх основних типів.